נלאים. פסול להקרבה דכתיב (ויקרא כב) שור או כשב פרט לנלאים כי יולד פרט ליולדת. והני ממשה יליף ר' אליעזר מקראי בתמורה בפ' יש בקרבנות[ה] דלא חייל קדושה עליהן ואע"ג דשאר פסולי הקרבה כגון רובע ונרבע מוקלה ועבד ואתנן ומחיר חיילא עלייהו קדושת הגוף ולריכין מום קבוע ליפדות עליו ולאחר פדיון אסורין בגיזה ועבודה הני לא חיילי עלייהו אלא קדושת דמיס כדיקלא בעלמא ופפדין בלא מום ומותרין בגיזה ועבודה לאחר פדיונן: **לא קדושין בתמורה.** לא מיבעיא תחלת הקדש דלא קדשי דאפי' בעל מום שקדש מומו להקדשו לא נתחת ליה קדושת הגוף כדאמר בבכורות בפ"ב (דף יד.) אלא אפילו אם המיר קודם בהן הני לא מקדשי דאילו בעל מום חיילא עליה קדושת הגוף ליאסר בגיזה ועבודה אף משיפדה דכתיב (ויקרא כז) טוב ברע אם המר ימירנו אפילו הכי אהני לא חיילא. ואין מקדיש לעשות תמורה אם הם קדושים והמיר חולין בהם אינן עושין תמורה. והתם מותבינן במסכת תמורה[ו] וכי מאחר שאין קדושין היאך מקדישין אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואח"כ נטרפה במקדיש ולד ויצא דרך דופן אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס שנפסלו משעת יצירתם אי אתה מוצא שיקדיש אלא בולדות קדשים שהיתה אמן קדושה ומה תקנתם ירעו ויסתאבו ויפדם ויאכלם והטרפה תקבר: **אל בית בוקיא.** בקיאים וחריפים ואין מניחין תרנגול נכרי ביניהם:

הדרן עלך הערל

יש מותרות. להן הדיוט שנשא את האלמנה. ה"ה לנתולה דכשמת נעשית אלמנה ואסורה לכ"ג אחיו. ובגמרא פריך ליתני בתולה: **אח כשר.** כהן אסור לייבמה שנתאלנה בביאת חלל כדילפינן מובת כהן כי תהיה לאיש זר[ד] בפ' אלמנה (לעיל סח.) וחלל מותר בכשרה: **שקידש.** אבל נשא נתאלנה בביאתו ואסורה ליבמה הדיוט: **שנייה לבעל ולא שנייה ליבם.** אם אמו של בעל ולא של יבם כגון שהיה אחיו מן האב ולא מן האם: **ולא פירות.** אין משלם לה פירות נכסי מלוג שאכל משלה. ואף על גב דק"ל בכתובות (דף מז:) תקנו פרקונה תחת פירות נכסי מלוג שהוא אוכל כדתנן (שם דף נא.) לא כתב לה דאם תשתבאי אפרקינך חייב לפדותה שהוא תנאי ב"ד וזו אין חייב לפדותה דלא קיימן ביה ואותביך לאתנתו אפי' הכי לא ישלם לה פירות שאכל משלה כדמפרש בגמ' (לקמן דף פט.) תנאי כתובה ככתובה דמי וכי היכי דקנסוה רבנן דלא גביא מייניה כתובת נכסי נאן ברזל שהכניסה לו משלה בתורת כתובה קנסוה נמי דלא תגבה מייניה פירות שאכל בתנאי כתובה של פירקונה שהוא תנאי ב"ד שאין כתוב בשטר כתובה: **ולא מזונות.** לא מיבעיא היכא דיתבה תותיה דלא כייפינן ליה לזונה דהא בעמוד והולא קאי אלא אפילו אם הלך למדינת הים ולותה ואכלה לא משלם. ות"ת ה"ה לכשרה דהא קי"ל (בכתובות דף קנו.) כמ"ד הניח מעותיו על קרן הלבי לאו מילתא היא ולא דמי התם קתני (שם דף קז:) מי שהלך למדינת הים ועמד אחד ופרנס אשתו שלא הלוה לה כלום אלא בשביל בעלה פרנסה דהתם ממאן תבע היא לא לותה הוא לא בקש הימנו הלכך מצוה הוא דעבד אבל היכא דהלוה לה בתורת הלואה הוא תובעה והיא תובעת את בעלה ומשלם כדאמר לקמן בגמרא ושמא תתאלמן או תתגרש ותשלם משלה דתנן (נ"ק דף פז.) נתגרשה האשה נשתחרר העבד חייבין לשלם: **ולא בגלות.** אם עדיין יש לה בגלות ושחקים מן בגדים שהכניסה לו אינה נוטלתן כשיוצאה דקנסוה רבנן: **אלמנה לכ"ג כו'.** מפרש בגמרא[ח] טעמא: **גמ' מאי איריא דאתי נשא.** אנשא (א) אלמנה קאי: **ליתני קידש.** דהא נמי מותרת לבעלה ואסורה ליבמה: **דהוה ליה עשה.** בתולה מעמיו יקח (ויקרא כא) ולא בעולה ולא תעשה אלמנה לא יקח (שם) ואין עשה דיבום דוחה את לא תעשה ועשה אבל קידש הדיוט בתולה אלמנה מן האירוסין ומת גם הוא באירוסין מייבם לה כ"ג דאתי עשה ודחי לא תעשה דאלמנה: **והא רוליה פירקין.** עשה דיבום ולא תעשה דאיסור הוא דרמו אהדדי ולא אתי עשה דיבום ודחי ללאו דאיסור כגון ממזרת לישראל או ממזר לישראלית וכן חללה לכהן ומ"ט דהא נפקא לן בפ"ב (לעיל כ.) מועלתה יבמתו השערה[ט]: **אבל קידש שריא ליה.** ליבם הדיוט: **ואדסני.** נשא משום סיפא דמתני' ניתני קידש משום מציעתא דקתני כ"ג שקידש דלא מצי למיתני נשא: ה"ג **אלא משום בת בוקיא.** הא דתני נשא בישא דפרקין משום בת בוקיא כלומר השניה בגדה חלל שנשא כשרה כו': **ליתני נתולה.** ישואין

לא קדושין בו'. והא דלא חשיב נרבע ומוקלה ואתנן ומחיר משום דהנהו קדושין ומקדישין כדמוכח בתוספתא (דתמורה פ"ד):

רבי אליעזר גר' [ז] **במשנתינו.** וכן בההיא דאין מטמא בגדים (ח) וההיא דלא קדושין ולא מקדישין בבכורות (דף מב.) ובתמורה (דף יא.):

הדרן עלך הערל

יש מותרות. פי' הר"ר יהודה בר' י"ט דכן דרך התנא לאחר שפי' הלכות המסכתא חוזר ושונה אותם בלשון קלר כדי שיהיו מסודרים בידך ושמוריס בפה ובלב ועוד אמר ר"י דנקטינהו לכולהו משום בנא דאסורות לבעליהן ומותרות ליבמיהן דאע"ג דמכח בעל[י] (דמית קמייבס) לא אסרי לה אינס אע"ג דאסורות לבעליהן: **מאי איריא דתני נשא בו'.** בשאר מקומות אין דרך הש"ס לדקדק בזה בדפרק ד' אחין (לעיל כו.) שונה בכמה מקומות נשואין שני אחיות והכא דייק משום דבמציעתא קידש קתני: **והא כוליה פירקין לא תעשה הוא.** פי' בקונטרס כגון ממזרת לישראל וחללה לכהן ואין נראה דבחללה נמי איכא (ג) עשה דקדושים יהיו אלא מאיסור ממזרות קאי שנזכר בכמה בנות: **ולא אתי עשה ודחי לא תעשה.** אף על גב דלאו דאלמנה אינו שוה בכל וגרע טפי מ"מ מייתי ראיה כיון דגזרינן ביאה לאשונה אטו ביאה שנייה בלאו השוה בכל ה"ה דגזרינן אפי' שאינו שוה בכל: וכי

הכלאים וטרפה ויוצא דופן טומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדשין ואמר שמואל לא [א]קדושין בתמורה ולא מקדשין בעושה תמורה ש"מ: ר' אליעזר אומר חייבין עליו סקילה כזכר: תניא א"ר כשהלכתי ללמוד תורה אצל ר' אלעזר בן שמוע חברו עלי תלמידיו כתרנגולים של בית בוקיא ולא הניחוני ללמוד אלא דבר אחד במשנתינו רבי אליעזר אומר אנדרוגינוס חייבין עליו סקילה כזכר:

הדרן עלך הערל

[ב] **יש** מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן מותרות לאלו ולאלו ואסורות לאלו ולאלו ואלו מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן כהן הדיוט שנשא את האלמנה ויש לו אח כ"ג חלל שנשא כשרה ויש לו אח כשר ישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר ממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן ואלו מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן כ"ג שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט כשר שנשא חללה ויש לו אח חלל ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ממזר ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ישראל מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן ואלו אסורות לאלו ולאלו כהן גדול שנשא את האלמנה ויש לו אח כהן גדול או כהן הדיוט כשר שנשא חללה ויש לו אח כשר ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל ממזר שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר אסורות לאלו ולאלו ושאר כל הנשים מותרות לבעליהן וליבמיהן שניות מד"ס שנייה לבעל ולא שנייה ליבם [ב]אסורה לבעל ומותרת ליבם שנייה ליבם ולא שנייה לבעל אסורה ליבם ומותרת לבעל שנייה לזה ולזה אסורה לזה ולזה [ג]אין לה לא כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות והולד כשר [ד]וכופין אותו להוציא [ה]אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר יש להן כתובה: **גמ'** מאי איריא דתני נשא ליתני קידש וכ"ת טעמא דנשא דהוה ליה עשה ולא תעשה אבל קידש אתי עשה ודוחה לא תעשה והא כולה פירקין עשה ולא תעשה הוא ולא אתי עשה ודחי לא תעשה משום דקבעי למיתני סיפא כ"ג שנשא את האלמנה דוקא נשא דשוייה חללה אבל קידש שריא ליה תנא נמי רישא נשא ואדתני משום סיפא ליתני משום מציעתא כ"ג שקידש את האלמנה ויש לו אח כהן הדיוט אלא משום בת בוקתא דקבעי למיתני חלל שנשא כשרה טעמא דנשא דשוייה חללה אבל קידש שריא ליה משום הכי קתני נשא ומאי איריא דקתני אלמנה ליתני בתולה וכי

מסורת הש"ס

ה) [נדרים ג:], ו) כתובות ק: [לקמן פה., ז) [דף יז.], ד) [ויקרא כב], ח) [לקמן פה.], ט) [דברים כה], י) ע' תוי"ט, יא) ס"א כמיין קמי יבם,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מאי איריא כו'. אנשא דרישא קאי ותיבת אלמנה נמחק: (ב) תוס' ד"ה כ"א וכו' דאין מטמא בגדים וכן בהההיא לא קדושין: (ג) ד"ה והא כוליה וכו' עשה דקדושים. נ"ב תימה לי דהרי גם בכ"ג איכא עשה זו דקדושים כדלעיל דף כ' וא"כ אפיר מקשה מחללה דאם היה זה עשה א"כ גם בקדש הוה ל"מ ועשה ופריך זה בדרך ממ"נ אלא בודאי דזה נקרא איסור אלוה כדלעיל דף כ' דחזר ממה שאמר דהוה איסור קדושה ולכאורה יש ליישב דדוקא גבי אלמנה לכ"ג חזר הגמ' דאינו גבה עשה דקדושים אבל גבי חללה לכהן הדיוט דזה הספוק קדושים יהיו לאלהיהם כתיב אם אין ספק דהוה עשה ואחר העיון יראה דזה אינו דהא להדיא אי' בקדושין דף ע"א כשלא גמר ביאתו נעשית לכ"ג מיד חללה בהעראה ע"פ דהיא משנה מפורסת בהכא על יבמתו דאלמנה לכ"ג נעשי' חללה מיד ממילא בגמר ביאה איכא עשה דקדושים יהיו שבתוב גבי חללה ואיך אפשר ליישב אלמנה הא מ"מ לגמור ביאתו הא עובר בעשה דקדושים:

מוסף רש"י

לא קדושין בתמורה. שאם הן חולין והמירן בבהמת קדשים אינם נתפסין, ואפילו תמורה שאלה על בעלי מומין קבועין אינה חלה עליהן, וכל שכן אם קדושין ממש אינן קדושין (תמורה יא.) אלא פ"פ בהתמורה חלה קדושת הגוף על בעל מום קבוע, אינה חלה על אלו, וכל שכן שאין קדושת הגוף חלה עליהן בהקדש הפה אלא קדושת דמיס כעליס ואבנים ואינן לריכין מום לפדות (שם יז.). **ולא מקדשין בעושה תמורה.** אין מקדישין אחר לעשות ממורה, אם הן קדושין והמיר בהמת חולין בהן (תמורה יא.) שאם הם קדושין אין עושין תמורה, והיכי דמי שהן עצמן קדושין, הא אין נתפסין בקדושה, כגון שהיו ולדות קדשים דקדשי אגב אמן (בכורות מב.).

הדרן עלך הערל

אלמנה לכ"ג. יש לה כתובה מפני שהיא פסולה וולדה פסול על ידי נשואין לפיכך אינה מרגילתו אלא הוא מרגילה ומשדלה ליבמא לו לפיכך קנסו אותו ליתן כתובה (כתובות קז:).

מסורת הש"ס

ו) מ"ר פ"ח מהל' תמורה הלכה יז:

א ב מיי' פ"ו מהלכות יבום הלכה יג סמג עשין נא נב טוש"ע אה"ע סימן קעד סעיף ב:

ב ג מיי' פכ"ד מהלכות אישות הלכה ב סמג עשין מח טוש"ע שם סי' קטז סעיף ד:

ג ד מיי' שם סמג עשין שם טוש"ע שם סי' קנד סעיף כ:

ד ה מיי' שם הלכה ד סמג שם טוש"ע שם סי' קטז סעי' ו ועי' בכ"מ:

תוספות ישנים

לא קדושין בתמורה. לא מיבעיא תחלת הקדש דלא קדשה אלא אפי' סוף הקדש כגון תמורה לא מתפסא בקדושת תמורה ואע"ג דבעלי מומין נתפסין בתמורה כדכתיב (ויקרא כז י) טוב ברע או רע בטוב דר"ל בעלי מומין בתמימין (תמורה טו.) מ"מ ו) אינה התם קבא בהני דלא חלה עלייהו קדושה כלל: **ולא** מקדישין והתם קאמר (תמורה יח.) וכי תאמר שאין קדושין היאך מקדישין ומשני טריפה דמקדיש בהמה ואח"כ נטרפה הקדיש ולד ויצא דרך דופן וטומטום ואנדרוגינוס משכחת לה בולדות קדשים וכמ"ד ולדות קדשים במעי אמן הן קדושים ומכולהו נמי טולל לייחד כן דמיירי שהם ולדות קדושים ואח"כ נולד בהם הפסול וקדושים כדפריטים דולדות קדשים במעי אמן הם קדושים כנ"ל:

ו) אולי ל"ל מ"מ התם איכא קבא אבל בהני לא חלה וכו'.

תוס' חד מקמאי

כתב הרב אלפס דאלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט כשלא הכיר בה אין לה כתובה אבל תוספת יש לה ומסיק דתוס' נמי אין לה דכי אקני לה אדעתא למיקם קמיה אדעתא דלמשקל ולמפק לא אקני לה. ויש לתת טעם לדברי הרב מהא דאמרינן בפרק אע"פ הל' כו' אליעזר בן עזריה שלא כתב לה [אלא] על מנת לכונסה ומבעיא לן התם חיבת חופה קונה או חיבת ביאה קונה. אלמא תוס' משום חיבת ביאה או משום חיבת חופה הראויה לביאה כתב לה הלכך אפי' בשלא הכיר בה משום חיבת ביאה אקני לה אבל כתובה משום תקנה היא באלמנה לכ"ג לא תקינו ואיהו נמי לא כתב לה כתובה אלא אדעתא דתקנתא דתקינו רבנן כתובה אדעתא דנשואי היתר ולאו אדעתא דנשואי איסור כיון דקי"ל (לקמן פ"ה ע"ב) הלכה כר' מחבירו הלכך טעמא דאלמנה לכ"ג [יש לה כתובה] משום דדברי תורה אינם צריכים חזוק. ש"מ דה"ה למזרת ונתינה לישראל ומחזיר גרושתו משנשאת וספק סוטה וסוטה ודאית כולן יש להן כתובה כשהכיר בה ואע"ג דק"ל דאשה שזנתה תחת בעלה אין לה

כתובה ה"מ כשאין רוצה לקיימה אחרי שידע שזנתה אבל זה שידע שזנתה וקיימה א"נ כשהחזירה אחר שגירשה יש לה כתובה אליבא דר' ואליבא דרשב"א לית לה כתובה מפני שהיא מרגילתו דהא לא פסיל לה דהא לתרומה ולכהונה הא אפסלה לה בזנות והלכה כר':

וכי תימא קסבר האי תנא דנישואין הראשונים מפילין. תימה דבכה"ג לא אמרינן בשום דוכתא נישואין מפילין דלהחמיר הוא דאמר הכי לאסור כגון ואח"כ גירש בפ"ד אחין (לעיל ל:) אבל להקל לא אשכחן ועוד דאפי' לאחר מיתה אמרי' בהערל (לעיל עט:) כשנפלה לו ואח"כ נפלע דחייל איסור פליעה וי"ל דבלאו הכי פריך לה מגופיה: **אי** נסוב כי אורחייהו מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן. לא שנשא שני שניה ושלישי שלישית דא"כ שתיהן מותרות לבעליהן וליבמיהן דהא קסבר דקהל גריס לא אקרי קהל כדקאמר מותרות ולאלו גיורות אלא בן השנייה שהוא שלישי נשא ישראלית והיינו כי אורחייהו שהוא מותר בה ואר"י דאסורות ליבמיהן לא קאי אתרוייהו דאשת שני שהיא שנייה מותרת ליבמה דקהל גריס לא אקרי קהל ומשום אשת שלישי שהיא ישראלית נקט אסורות ליבמיהן וכן הא דקאמר אי אפוך מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן נמי לא קאי אלא אאשת מלרי שני שנשא ישראלית ומשום הכי נקט כה"ג אי נסוב כי אורחייהו אי אפוך ונסוב דלא מצי למינקט כולה מילתא בחד גברא וקאי מעיקרא אאשת שלישי ובתר הכי קאי אאשת שני וא"ת ואמאי לא נקט דליהוי קאי אתרוייהו כגון מלרי שני שנשא ישראלית ומלרית ראשונה דהשתא אחד מהם ישראל גמור ואחד מלרי שני נסוב כי אורחייהו שתיהן אסורות ליבמיהן אפוך ונסוב אסורות לבעליהן וי"ל דבן הישראלית ממלרי שני אין חשוב ישראל לענין קהל אלא חשיב קהל גריס וא"ת אפי' ליתא לדרב דימי ליתי ישראל שנשא שתי נשים מלרית ראשונה וישראלית והיו לו בנים משתיהן דבן מלרית מלרי שני ובן ישראלית ישראל נסוב כי אורחייהו אסורות ליבמיהן אפוך ונסוב אסורות לבעליהן וי"ל דבן הישראלית ממלרי שני אין חשוב ישראל לענין קהל אלא חשיב קהל גריס וא"ת אפי' ליתא לדרב דימי ליתי ישראל שנשא שתי נשים מלרית ראשונה וישראלית והיו לו בנים משתיהן דבן מלרית מלרי שני ובן ישראלית ישראל נסוב כי אורחייהו אסורות ליבמיהן אפוך ונסוב אסורות לבעליהן וכ"ת דלא תני הכי לפי שניסוחי מלרית הוי באיסור והא קתני ממזר וחלל שנשאו באיסור א) ואומר ר"י דלא פריך אלא ממה ששייר דבריס של חידוש דאם איתא לדרב דימי היה לו לכוללה במשנתנו ולהכי כי משני שייר פלוע דכא פריך הא תנא ליה חייבי לאוין ואין זה חידוש ולבסוף מסיק דמ"מ שיורא הוא והא דלא קאמר שייר גרושה זונה ותינה משום דלא חשיב להו שיורא דכיון דתנא חללה הוא הדין גרושה וזונה ותינה הויא בכלל ממזרת דהכל ענין אחד וא"ת ומאי מקשה לרב דימי ליתא דלא תני הכי משום דבפלוגתא לא קמיירי דאיכא למ"ד קהל גריס מיקרי קהל ועוד דר' שמעון מתיר הנקבות מיד ויש לומר דעדיפא משני ועוד דמתני' חייבי בפלוגתא דקסבר קידושין תופסין בחייבי לאוין דקתני בחייבי לאוין אסורות לבעליהן ומותרות ליבמיהן משמע דשייך בהו ייבום אלמא תפסי בהו קידושין: **שייר** פצוע דכא. אפי' נפלע לאחר שנשאה לא מיתסרא בהכי ליבם אלא פלוע דכא ולא אמרינן במותר לה נאסרה כו' דלא שייך אלא כשנעשה באשה שום מעשה דנאסרה בכך לבעל כגון סוטה ומחזיר גרושתו דפ"ק (דף יא:) [ט]: **וקמשמע** לן **לאו** השוה בכל. משום מותרות ליבמיהן איצטריך לאשמועינן בלאו השוה בכל דאי משום אסורות ליבמיהן כיון דאשמועינן בלאו אלא אין שוה בכל כל שכן בלאו השוה בכל:

אלא לאו ש"מ תנא ושייר. וא"ת והא אלו קתני דהכי פריך בפ"ק דקידושין (דף מז: ושם) גבי ואלו שמעניקין להן וגבי אלו דבריס שאין להם שיעור בשלהי פרקא (שם דף מז.) ואר"י דהכא לא נקט אלו אלא לפרושי הא דקתני עניינים הרבה בריש יש מותרות יש אסורות ולהכי לא שייך למפרך ועוד דבכל מקום ששנה שני עניינים אלו ואלו שים ואלו שאין משייר אע"ג דתני אלו כי ההיא דאלו נערות שיש להן קנס (כתובות דף כט.) דשייר מלרי ואלומי ופסול כהונה ובמזבח מקדש (זבחים דף פל.) דתנן אלו שפסולן בקדש ולא חשיב ניתנים למעלה שנתן למטה כו' בחוץ בפנים בפנים בחוץ ופסח וחטאת ששחטן שלא לשמן דחשיב להו ברייתא (שם) [י]:

ולותה

וכי תימא קסבר האי תנא נישואין הראשונים מפילין הרי חלל שנשא כשרה ולא אמרינן נישואין הראשונים מפילין הא ודאי משום סיפא משום דקבעי למיתנא סיפא כ"ג שנשא את האלמנה ויש לו אח כ"ג או כהן הדיוט דוקא אלמנה אבל בתולה חזיא ליה משום הכי קתני אלמנה מתקיף לה רב פפא אם איתא להא דכי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן [ב]מצרי שני שנשא מצרית ראשונה בנה שני הוי לתני נמי מצרי שני שנשא שתי מצריות אחת ראשונה ואחת שנייה והיו לו בנים מראשונה [ג] ושנייה אי נסוב כי אורחייהו מותרות לבעליהן ואסורות ליבמיהן ואי איפוך ונסוב מותרות ליבמיהן ואסורות לבעליהן מותרות לאלו ולאלו גיורות אסורות לאלו ולאלו אילוניות [ד]תנא ושייר מאי שייר דהאי שייר שייר פצוע דכא אי משום פצוע דכא לאו שיורא דהא תנא ליה חייבי לאוין אטו חייבי לאוין מי לא קתני והדר תני והא קתני כהן הדיוט שנשא אלמנה וחלל שנשא כשרה ההוא איצטריכא ליה לאשמועינן כדרב יהודה אמר רב [ה]דאמר רב יהודה אמר רב [ו]לא הוזהרו כשרות להנשא לפסולין והא קתני חלל שנשא כשרה וישראל שנשא בת ישראל ויש לו אח ממזר הא נמי לא מהדר מיתנא היא דאשמועינן לאו שאין שוה בכל וקמשמע לן לאו השוה בכל הא קתני ישראל שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל [ז](וממזר שנשא ממזרת ויש לו אח ישראל) אלא לאו שמע מינה תנא ושייר ש"מ: גופא אמר רב יהודה אמר רב לא הוזהרו כשרות להנשא לפסולין לימא מסייע ליה חלל שנשא כשרה מאי לאו כהנת [הראויה לו] ומאי כשרה כשרה לכהונה לא ישראלית ומאי כשרה כשרה לקהל אי הכי יש לו אח כשר נמי כשר לקהל מכלל דהוא פסול לקהל אלא לאו כהן ומדהוא כהן היא כהנת מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא מתיב רבין בר נחמן [1]לא יקחו לא יקחו מלמד שהאשה מוזהרת על ידי האיש אמר רבא [ח]כל היכא דהוא מוזהר מוזהרת וכל היכא דהוא לא מוזהר היא לא מזדהרא והא מהכא נפקא מדרב יהודה אמר רב נפקא דאמר רב יהודה אמר רב וכן תנא דבי רבי ישמעאל [2]איש או אשה כי יעשו מכל חטאות האדם [ט]ב[י]השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה אי מההיא הוה אמינא לאו השוה בכל אבל לאו שאינו שוה בכל לא

והרי

נישואין הראשונים. שנשאה אח שמת מפילין אותה לייבום ובתר ההיא שעתא אזלינן ואי לאו אלמנה מאחר הואי שריין לה לכ"ג ובתר **והא קא אלמנה אלמנה דשרה.** ואסר לה לייבומי לאח כשר: **דוקא אלמנה.** שנתאלנה בביאתו ונאסרה לאחיו ההדיוט אבל בתולה חזיא לה להתייבם: **אם איתא להא דרב דימי.** אם הלכה כמותו: **מראשונה ומשנייה.** דהוה להו דור שלישי ודור שני: **נסיב כי אורחייהו.** שלישי נשא ישראלית ושני מלרית שנייה אסורות ליבמיהן דשלישי ישראל הוא ואסור בשנייה דמלרי ואלומי אחד זכריס ואחד נקבות אסורין עד דור שלישי ושני אסור בישראלית: **אי אפוך ונסוב.** שנשא שלישי שנייה ושני נשא ישראלית: גיורת מותרת לשלישי דישראל הוא ולשני דקהל גריס לא אקרי קהל ולא קיימן שלישי יבא בקהל[ו] ולא שני דזו לאו הכל הואי ואם נשא האחר גיורת ומת מותרת ליבמה [ז] כבעלה: **אסורות לאלו ואלו איילוניות.** ישראלית אם שני נשא ישראלית והיא איילונית אסורה לו משום דישראלית היא וכשמת אסורה ליבמה משום אשר תלד[ח] פרט לאיילונית שאינה יולדת[ט]: **שייר פצוע דכא.** דהוה מצי למיתני ביה כולהו [ג]. פצוע דכא שנשא ישראלית אסורה לבעלה ומותרת ליבמה כשר. והכשר שנשא כשרה ויש לו אח פצוע דכא אסורה ליבמה ומותרת לבעלה. פצוע דכא שנשא ישראלית ויש לו אח פצוע דכא אסורה לבעלה וליבם. גיורת מותרת לזה ולזה: **הוא.** דחלל שנשא כשרה איצטריך ליה ובכהנת עסקינן ולאו משום אסורה ליבמה אלא משום מותרת לבעלה וקמשמע לן דלא הוזהרו כשרות והכהנת מלינשא לפסולין לחללין שמותרין בישראל ואע"פ שהכהן הוזהר בחללה כהנת לא הוזהרו בחללים: **מאי כשרה כשרה לכהונה.** דקיימא לן כהן כל זמן שמולא ליטא בת כהן לא יטא בת ישראל דאמר בפסחים סעודת הרשות בת ישראל לכהן באלו עוברין (דף מט.): **לא יקחו.** למה לי למכתב לא יקחו תרי זימני להזהיר האשה על ידי האיש קס"ד להזהיר כשרות אלא ינשאו לחללים: **אמר רבא כל היכא הו.** והאי קרא לאו להזהיר כשרות אתי אלא [ד] פסולות אלא לינשא לכשרים שכשר שהכהן מוזהר שלא ליקח זונה וחללה כך היא מוזהרת שלא תשאנו: **וכל היכא דהוא לא מוזהר.** כגון חלל בכשרה: **עונשים.** לאו וכרת אבל עשה לא הוי עונש הלכך מלות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות אבל לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שלא הזמן גרמא נשים חייבות: **לאו.** דכהונה אינו שוה בכל שאין נוהגין בישראל הילכך אי לא אשמעי' לא יקחו הוה אזלי' לקולא ומיפטרו נשים: והרי

משמע דשייך בהו ייבום אלמא תפסי בהו קידושין: **שייר פצוע דכא.** אפי' נפלע לאחר שנשאה לא מיתסרא בהכי ליבם אלא פלוע דכא ולא אמרינן במותר לה נאסרה כו' דלא שייך אלא כשנעשה באשה שום מעשה דנאסרה בכך לבעל כגון סוטה ומחזיר גרושתו דפ"ק (דף יא:) [ט]: **וקמשמע** לן **לאו** השוה בכל. משום מותרות ליבמיהן איצטריך לאשמועינן בלאו השוה בכל דאי משום אסורות ליבמיהן כיון דאשמועינן בלאו אלא אין שוה בכל כל שכן בלאו השוה בכל:

אלא לאו ש"מ **תנא** ושייר. וא"ת והא אלו קתני דהכי פריך בפ"ק דקידושין (דף מז: ושם) גבי ואלו שמעניקין להן וגבי אלו דבריס שאין להם שיעור בשלהי פרקא (שם דף מז.) ואר"י דהכא לא נקט אלו אלא לפרושי הא דקתני עניינים הרבה בריש יש מותרות יש אסורות ולהכי לא שייך למפרך ועוד דבכל מקום ששנה שני עניינים אלו ואלו שים ואלו שאין משייר אע"ג דתני אלו כי ההיא דאלו נערות שיש להן קנס (כתובות דף כט.) דשייר מלרי ואלומי ופסול כהונה ובמזבח מקדש (זבחים דף פל.) דתנן אלו שפסולן בקדש ולא חשיב ניתנים למעלה שנתן למטה כו' בחוץ בפנים בפנים בחוץ ופסח וחטאת ששחטן שלא לשמן דחשיב להו ברייתא (שם) [י]:

ולותה

תוספות ישנים

א) וי"ל דהא לא קשה מידי דאי ליתא לדרב דימי אין למפרך ליתני כדפריש"ת דהא לא הוה קמ"ל רבותא [בזה] דפשיטא דהיכא דהאחד ישראל והאחד מלרי הלך אחר פסולן אבל פריך שפיר דלמודא דאם איתא לדרב דימי הו"ל למיתני מלרי שני שנשא שתי מלריות וכו' ולאשמעינן רבותא דהיכא נמי שהאם והאשה פסולים הלך אחר הפסול יותר דזה לא שמעינן: **ובאי** כשרה כשרה לכהונה. פי' כהנת וקרי לה כשרה משום דמלוה לכהן ליאת כהנת כדאמרי' בפרק ואלו עובדין (פסחים מט.): לבל עונשין בלאוין קאמר דבמלות עשה אינן שוין שהרי מלות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות:

תורה אור השלם

1. אִשָּׁה זֹנָה וְחֲלֻלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו:

ויקרא כא ז

2. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל מַעַל בַּיְיָ וְאָשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא:

במדבר ה ו

גליון הש"ס

גמ' כל **היכא דהוא** מוזהר. עי' תוגיגה דף יד ע"ב תוד"ה בסולה ובגליס בת"י דף ל ע"ב ד"ה חזרו לומר:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מראשונה ומשנייה: **(ב)** רש"י ד"ה גיורת וכו' ליבמה כלבעלה: **(ג)** ד"ה שייר וכו' כולהו כמו כן פצוע דכא: **(ד)** ד"ה אמר רבא וכו' אלא להזהיר פסולות:

מוסף רש"י

לא הוזהרו כשרות. כהנות, להנשא לפסולין. לפסולי כהונה, גר ממזר משוחרר, שהכהנים החהרו על בעותיהם והם לא החהרו עליהם מלישא אותן, אבל לפסולין שהאנשים הפסולים החהרו עליהן מלישא אותן, כגון ממזרים או נתינים, אף הנשים החהרו עליהם, דהשוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשים שבתורה (קדושין עג.). **השוה הכתוב אשה לאיש** לכל עונשין שבתורה. מכאן שהנשים חייבות על כל לא תעשה שבתורה שהרי עונשן מלקות (פסחים מג.).

ו) לעיל עח., **ז)** סוכה נד. ושם נסמן, **ח)** [לקמן נד.] קדושין עג. עו., **ד)** רש"ל מ"ז, **ט)** ב"ק טו. תמורה ב: קדושין לה. פסחים מג. נדה מח: סוכה כח:, **י)** [דבריס כג], **יא)** [דבריס כה], **יב)** [לעיל כד.], **יג)** [ע' היטב תוס' סוטה ו. ד"ה אשת כהן], **יד)** [וע"ע תוס' כתובות כט. בסוף ד"ה ועל הכוותים ותוס' זבחים פד. ד"ה הלן ותוס' שבועות לט. ד"ה ואלו נאמרין ועוד שם בשבועות מד: ד"ה כל הנשבעין ועי' היטב תוס' שבת עה: ד"ה חסר אחתן],